

REVISTA ENCICLO- PEDICĂ

REVISTĂ PERIODICĂ BILUNARĂ

Responszător: I. Corbu, Cluj, Str. Gen. Grigorescu 16.

Se împarte gratuit, în librării 3 Lei exemplarul

Numărul 5 al Revistei

Direcțiunea postelor în loc să avantejeze respândirea culturii, o persecută și avantajează pe îmbogății tiparului

Când am pus la postă Nr. 4 al acestei reviste (Critica reducerii pensiilor) am fost avizat că expediția e oprită până ce voi prevedea fiecare număr cu încă o marcă de 25 b. (50 b.) și 50 b. de aviație, căci revista e datată în 6 Maiu, iar Maiu e luna a 5-a, deci Revista neapărând lunar n'are, sau a pierdut favorul dat revistelor periodice. Au ordine stricte. Cu manuscrisul am fost la tipografie în Aprilie, dar nu l'a putut tipări până după sărbători. Dar și atunci puteam să-i dau data de 30 Aprilie, dacă știam de ordinele stricte, dar de unde să bănuiești că pentru o diferență de 6 zile în data revistei, pentru un fleac, să ți se detragă favorul dat culturii. Dar până la finea lui Maiu mai aveam timp să mai scot un număr. Va să zică pentru o mică revistă de 5 grame să plătești 1 leu ca și pentru Germania sau Franța. Dar ordinul Direcțiunei postelor mai spune, că revistele cari nu apar lunar, cum sunt mai toate revistele științifice, filosofice, juridice, cari în lipsă de mijloace pauzează de regulă 2 luni de vară, nu sunt considerate nici barem ca literatură, ci ca imprimate și trebuie să plătească 1 Leu de 50 grame și 50 b. aviație, deci de 6 ori mai scump decât revistele lunare și de 12 ori mai scump decât ziarele (cu 25 b. până la 100 grame). Asta e și abuz și adevărată persecuție în contra culturii adevărate, în contra revistelor științifice. Nu formatul, sau titlul, cari se pot modifica după plac, ci conținutul trebuie să fie hotărîtor la acordarea favorului.

Noroc, că am fost scos în Martie un număr, care însă l'am fost însemnat ca supliment la Nr. 2, neștiind de ordinele stricte. Dar acum mi s'a cerut să mă conformez acestora și numărul din Iunie să-l însemnez cu 6, supliment fiind Nr. 4, iar nr. 4 fiind nr. 5. Firește, m'am conformat, ca să nu pierd favorul și fiind ordine stricte. Dar dela strictetă ca și dela sublim e numai un pas până la ridicol și nedreptate.

Direcția P. T. însă a dat avantajul gazetăriei zilnice pline de certe, injurături, șantajuri, flecării și chiar pornografii, să se poată expedia până la 100 gr. tot cu 25 b. Avantajul excepțional e dat deci îmbogățitorilor tiparului și nu culturii, căci numai ei pot scoate ziare de peste 50 gr. În schimb pentru acest avantaj nemeritat și pentru a se despăgubi posta pune sarcini nedrepte pe revistele de adevărată cultură, cari se scot cu jertfe, nu cu profit. Tot așa nedreaptă și anticulturală e măsura, că tariful de favoare se dă numai editorilor și mandatarilor. Noi știam că aceste avantaje se dau culturii, nu persoanelor și altcum e greu de controlat expeditorul și muncă de prisos. Citesc în o revistă sau ziar ceva lucru bun, care merită să fie răspândit și-l trimit unor cunoscuți la sate. De ce să nu se dea același avantaj, căci doar scopul e răspândirea culturii, nu îmbogățirea editorului, care neavând favorul și-ar scoate cheltuielile tot de pe cumpărători.

E destul de favorabilă taxa de 25 b. la 50 gr. Cine poate scoate un ziar de peste 50 gr. are și profit și deci poate plăti și se cuvine să plătească după tarif de 2×25 bani. Înainte de războiu taxa de ziar era de 2 centime, deci chiar 50 b. încă nu fac decât 1.5 centime. Cui îi pare prea mult, n'are decât să-și reducă ziarul la 50 grame (6 pagini mari), ceea ce se poate face fără nici o pagubă pentru cultură (ba chiar din contră.) Dar nu o fac, fiindcă și-ar reduce profitul. O corespondență cu laude mălăiețe, lingușiri, intrigi, șantajuri, insulte, agitații, reclame, mica publicitate, apărarea celor pacătoși și ponegrirea celor corecți, sunt toate plătite bine. De ce trebuia ca Direcția P. T. să le mărească avantajul excepțional și încă în sarcina revistelor de adevărată cultură.

Să ia aminte Direcțiunea P. T. că menținând acest favor excepțional și pe mai departe, după ce am arătat cât e de nemeritat, cum e azi lumea rea, ar putea să bănuiască că nu se menține numai de pomană, nici de frica tărăboiului ziarelor interesate. De altă parte toată strictetea exagerată, ba chiar ridicolă și nedreaptă față de revistele culturale nu aduc nici 1% postei din paguba, ce o are după favorul excepțional și nemeritat acordat ziarelor de mare tiraj (de peste 50 grame).

Exemplarelor obligatorii, ce trebuie să trimită editurile Academiei și altor instituții culturale, încă li s'a detras gratuitatea postei, dar se dă preseii rentabile, de afaceri, căci 25 bani la 100 grame e aproape gratuitate — Academia n'are nici atât.